

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL PRIPAŽINIMO PADARIUS LIETUVOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMUS

2018 m. gegužės 30 d. Nr. EKS-18/18
Vilnius

Visuomenės informavimo etikos komisija (toliau – Komisija) išnagrinėjo VŠĮ „Širvintų ligoninė“ skundą dėl programos „Patriotai“ („Lietuvos rytas.tv“, 2017-12-05) (toliau – Programa) ir n u s t a t ė:

Programoje buvo pasakojama apie tai, kaip iš „Santaros“ klinikų į Širvintų ligoninę laikinai slaugai atvežta senyvo amžiaus moteris netrukus mirė dėl galimai nepakankamos ir (ar) netinkamos jos priežiūros. Programa buvo paremta mirusiosios anūkės pasakojimu, kuri teigė, jog močiutė į Širvintų ligoninę buvo atgabenta sąmoninga ir geros būklės, tačiau po 10 dienų mirė. Mirties liudijime nurodyta mirties priežastis – bendras kūno išsekimas bei daugybinės pragulos ir, šią istoriją paviešinusios anūkės teigimu, šios pragulos atsirado Širvintų ligoninėje dėl ligoninės personalo kaltės. Mirusiosios anukė taip pat papasakojo, jog prieš mirtį jos močiutės sveikata sunkiai komplikavosi ir, jog ją konsultavusio „Santaros“ klinikų mediko teigimu, šios komplikacijos galėjo atsirasti dėl pragulų ir prastos močiutės slaugiusio personalo kvalifikacijos.

Programoje taip pat buvo pakalbinta mirusios moters anūkės anyta, kuri marčios poziciją palaikė, Širvintų ligoninės atstovai, kurie komentuoti situaciją atsisakė, ir Širvintų rajono savivaldybės merė, kuri apsiribojo bendro pobūdžio komentaru apie sveikatos įstaigos priežiūrą. Jokių kitų nepriklausomų nuomonių ar ekspertinių situacijos vertinimų Programoje pateikta nebuvo.

Komisijos posėdžio metu UAB „Lietuvos ryto“ televizija atstovė paaiškino, jog nuomonių įvairovė Programoje buvo užtikrinta, pademonstruojant, kaip Širvintų ligoninės direktoriaus pavaduotojas atsisako situaciją komentuoti, o Programos vedėjas Jurijus Smoriginas papildomai paaiškino, jog programa „Patriotai“ nėra tiriamoji ir jos rengėjai susipažįsta su ta informacija, kurią jiems pateikia juos pasikvietęs asmuo. Jo teigimu, mirusiosios anukė jiems rodė „Santaros“ klinikų pažymą, todėl jokios būtinybės pateikti ir šių klinikų medikų nuomonę nebuvo.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pagal Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodekso (toliau – Kodeksas) 3 straipsnį, gerbdami žmogaus teisę gauti teisingą informaciją, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi skelbti tiksliai, teisingai žinias bei įvairias nuomones.

Programoje buvo papasakota konfliktinė istorija, kurioje dalyvavo mažiausiai dvi pusės su skirtingomis nuomonėmis. Komisijos vertinimu, visa apie šią istoriją pateikta informacija buvo šališka ir vienpusė, kadangi iš esmės buvo pagrįsta vienintelio suinteresuoto asmens nuomone ir vertinimais, kuris visą turimą medicininio pobūdžio informaciją be kita ko galėjo interpretuoti klaidingai arba sau tinkama linkme. Gerbdami žmogaus teisę gauti teisingą informaciją ir siekdami tikslumo, Programos rengėjai

galėjo pateikti nepriklausomo specialisto, pvz., Programos heroję konsultavusio „Santaros“ klinikų mediko, nuomonę apie Programoje minimas medicininės diagnozes ir galimas jų atsiradimo priežastis bei pasekmes, tačiau to nepadarė. Todėl darytina išvada, jog Programoje buvo pateikta nepakankamai įvairių nuomonių ir tuo buvo pažeisti Kodekso 3 straipsnio reikalavimai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (Žin., 1996, Nr.71-1706; 2006, Nr.82-3254; TAR, 2014, Nr. 2014-18935) 46¹ straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktais, 6 dalimi, Komisija n u s p r e n d ž i a:

1. Pripažinti, jog programoje „Patriotai“ („Lietuvos rytas.tv“, 2017-12-05) buvo pažeistas Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodekso 3 straipsnis, nustatantis, jog, gerbdami žmogaus teisę gauti teisingą informaciją, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir sklaidėjai turi skelbti tikslias, teisingas žinias bei įvairias nuomones.

2. Įpareigoti UAB „Lietuvos ryto“ televizija paskelbti šį sprendimą televizijos programoje „Lietuvos rytas.tv“.

Šis sprendimas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

PIRMININKAS

VIKTORAS TROFIMIŠINAS